

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/181/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

309/2013. (XI. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. március 9-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárását** a 2013. november 13-án – Dr. Kozma Ákos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén meghozott döntés alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2013. március 9-én a terjesztette elő panaszát a Testület elektronikus formanyomtatványán a vele szemben 2013. március 8-án késő este fogatosított rendőri intézkedés miatt és kérte a Testület vizsgálatát. A panaszos beadványában a következőket adta elő.

1) 2013. március 8-án 23 óra 10 perckor O. városban, az O. utcán fogatosított rendőri intézkedés során átvizsgálásra került a panaszos tulajdonában lévő személygépkocsi belső tere, és ennek során lefoglalásra került a sporttáska mellett tartott játék (szivacs labda ütése szolgáló, az átlagosnál sokkal kisebb méretű ütő) baseball ütő, illetve az intézkedő rendőrök feljelentést tettek a helyszíni bírság elutasítása és ezen eszköz birtoklása miatt. Az eljárás alapjául a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök tartásáról rendelkező 175/2003. (X.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

28.) kormányrendeletet jelölték meg. Az intézkedéssel szemben a panaszos panasszal él, mivel a nevezett jogszabály mellékletének b) pontjában felsorolt jellemző eszközök közt nem szerepel a kereskedelmi forgalomban szabadon vásárolható/birtokolható sporteszköz, annak konkrétan nevesített tilalmáról egyetlen jogszabály sem rendelkezik. A panaszos kifejti, hogy e szabadon vásárolható és birtokolható sporteszköz elkobzása sérti a magántulajdon tiszteletben tartásával kapcsolatos jogait, az elkobzás körülményei pedig kimeríti a hivatali visszaélés tényállását.

A panaszos az intézkedés körülményeként az alábbiakról számolt be. Az intézkedés napján munkavégzése helyéről, Gy. városból tartott hazafelé, amikor a közúti ellenőrzés történt. Az intézkedő rendőrök (3 fő) kérte, hogy mivel hosszú utat tett meg, sürgősen könnyíteni kell magán (O. városban az adott időszakban semmiféle nyilvános illemhely nem áll rendelkezésre), legalább engedjék meg, hogy a körülbelül 100 méterre lévő, családi tulajdonban lévő telekhez meheszen felügyelet mellett. Az intézkedő rendőrök ezt megtagadták, illetve közölték a panaszossal, hogy az intézkedés végéig nem hagyhatja el a helyszínt, majd egy több mint félórás procedúra vette kezdetét, mely során az okmányok és a gépjármű dokumentumainak átvizsgálásán kívül a kötelező felelősségbiztosítási kötvényt is elkérték, majd mire ezt a panaszos bemutatta, közölték, hogy időközben ezt leellenőrizték. A panaszos álláspontja szerint az intézkedés körülményei egyértelműen az időhúzást szolgálták.

A játék baseball ütő megtalálása után egy blanco helyszíni bírságról határozatot akartak vele elfogadtatni, a bírság összegének közlése nélkül. Természetesen ennek aláírását a panaszos megtagadta, melyet követően szóban többször jelezte, hogy az intézkedés körülményei miatt panasszal kíván élni. Ezt követően már 10 ezer forintban határozták meg a helyszíni bírság összegét, melyet a panaszos továbbra sem fogadott el, ragaszkodott a sporteszköz jogszerű birtoklásához és megtartásához. Panasz előterjesztésével kapcsolatban arról tájékoztatták, hogy panaszt kizárólag a helyi rendőrkapitányság épületében, hétköznap munkaidőben tehet. Tekintettel távoli munkahelyére (a panaszos hétfőtől péntekig Gy. városban tartózkodik), ez számára nem volt megfelelő, ugyanakkor az internetes panaszbejelentés lehetőségéről ezek után sem tájékoztatták, ezt a lehetőségeinek interneten történő áttekintése során fedezte csak fel. A panaszos véleménye szerint az intézkedő rendőrök megsértették az alapvető jogait akkor, mikor megtagadták szükséglete elvégzésének biztosítását, ill. megtevesztő tájékoztatásukkal igyekeztek a panaszbejelentéshez fűződő állampolgári jogait korlátozni.

Összefoglalva a panaszos sérelmezi, hogy, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályban foglalt lehetőségeiken túlmutatva, sajátosan értelmezték a birtokban tartható, közbiztonságra különösen veszélyes eszközök fogalmát, a körülmények vizsgálata nélkül. Egyértelmű, hogy egy tömegrendezvényen semmi keresnivalója nincs sem egy játékütőnek (legyen az tollaslabda, vagy baseball ütő), sem akár 8 cm-nél rövidebb vágóeszköznek, azonban a panaszos álláspontja szerint semmiféle társadalmi veszéllyel nem jár ugyanezen eszközök szállítása egy zárt személygépkocsiban. A rendőrség ilyen fokú önkényes intézkedése súlyosan sérti az állampolgárok szabadságjogait, hiszen a jogszabály szóról szóra való értelmezése esetén pl. egy Tesco-ban vásárolt késkészlet sem szállítható haza, de akár a kiskertbe sem mehet el az ember egy kapával, ásóval, kisbaltával, ami nyilvánvalóan életszerűtlen és nevetséges. Végezetül a panaszos kifejti, hogy a vele szemben tanúsított eljárás az adófizető állampolgárok személyiségi jogainak mélységes semmibe vételét mutatja, ráadásul vele szemben soha nem indult eljárás erőszakos cselekmény miatt.

2) Az előadó testületi tag 2013. március 14-én kelt levelében tájékoztatta a panaszost az eljárására irányadó hatásköri szabályokról, valamint felhívta, hogy elektronikus úton

előterjesztett beadványát aláírásával erősítse meg, valamint számos, az intézkedéssel kapcsolatos pontosító kérdést is feltett. A panaszos 2013. március 16-án beadványát aláírásával megerősítette, valamint a Testület kérdéseit megválaszolva 2013. március 25-én az alábbi panasz-kiegészítést tette.

Az intézkedés 23 óra 10 perc körül történt, amikor egyedül tartott haza a munkából, három férfi rendőr intézkedett a panaszossal szemben. Az intézkedést megelőzően köszöntek, de nevüket nem közölték, igazolványt sem mutattak fel, ennek ellenére fellépésük módját a panaszos nem sérelmezi. Az intézkedés céljáról nem tájékoztatták, az ellenőrzés rutinszerű közúti igazoltatásnak indult, amely során a személyi azonosító okmányokat, a jogosítványt, a gépjármű forgalmi engedélyét kérték el. A biztosítási kötvényt kb. 15-20 perccel később kérték, jóval azután, hogy panaszos többször kérte, engedjék meg, hogy könnyíthessen magán (kérésének teljesítését több alkalommal is megtagadták). A panaszos emiatt feltételezi, hogy a biztosítási kötvény ellenőrzésének célja az intézkedés idejének további elhúzása volt. A gépkocsi átvizsgálásának céljáról sem tájékoztatták, a hátsó ajtókat a megkérdezése nélkül az intézkedő rendőrök nyitották ki.

A panaszos az intézkedéssel szemben akkor kívánt először panasszal élni, amikor a helyszíni bírság dokumentum – a játék baseball ütő birtoklása miatt – nem tartalmazta a bírság összegét, s azt ily módon blanco formájában kívánták vele aláíratni. Második alkalommal akkor jelezte panaszigényét, amikor a játék baseball ütőt el kívánták kobozni, amellyel a panaszos nem értett egyet, hiszen ez a tárgy nem tartozik a hivatkozott jogszabály alapján a közbiztonságra veszélyes tárgyak közé. A jogorvoslatra való utalás egyébként az átadott lefoglalási jegyzőkönyvben sem szerepel, holott ennek feltüntetése a dokumentum szerkesztője részéről is elvárható lett volna. Ezt a hiányosságot az intézkedő rendőrök csak fokozták azzal, hogy téves információt adtak, amikor például a Testületet meg sem említették. Hazaérkezése után még aznap éjszaka jelezte panaszos a szüleinek az esetet, akik azonnal utánanézték a panaszbenyújtás lehetőségének, és találtak rá az internetes fórumra, ahol a bejelentést meg is tette.

A panaszos hangsúlyozza, hogy maga az intézkedés alapjául szolgáló cselekmény, azaz egy ilyen eszköz közbiztonságra nézve veszélyes eszköznek való minősítése a hatóság önkényes jogértelmezésének minősül, és a Testület tájékoztató levelében az szerepelt, hogy a Testület „szabálysértéseket nem jogosultak kivizsgálni”, mégis szeretné jelezni, hogy az ilyen esetek az állampolgárok nyugalmanak megzavarásán kívül súlyos jogbizonytalanságot is eredményezhetnek, hiszen teljesen hétköznapi tárgyakat is (például kerékkulcs, teniszütő, biliárdpálya) nyugodtan, bármely intézkedő rendőr annak minősít, aminek csak akar.

II.

A Testület levelében felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitánysághoz és kérte az intézkedéssel összefüggésben keletkezett rendőrségi dokumentumok, valamint a Testület által feltett kérdésekre vonatkozó rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az O. Rendőrkapitányság kapitányságvezetője 2013. május 7-én kelt levelében arról tájékoztatta a Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjét, hogy a panaszossal szemben nem az O. Rendőrkapitányság beosztottai, hanem a *Megyei Rendőr-*

főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Határrendészeti Szolgálat Mélységi és Közterületi Támogató Osztály (a továbbiakban: MRK MEKTO) állományába tartozó rendőrök foganatosították. A MRK MEKTO által tett szabálysértési feljelentés alapján az O. Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályán indult szabálysértési eljárás, amely során eddig keletkezett iratokról készült másolatok a tájékoztató levél mellékleteként való megküldéséről intézkedett a kapitányságvezető.

2) Az intézkedésben részt vevő J. r. főhadnagy 2013. május 7-én kelt jelentése az intézkedéssel kapcsolatban a következőket tartalmazza.

J. r. főhadnagy ellenőrző személyként vett részt az éjszakai szolgálatban, B. T. és B. H. A. r. törzsszázlósokkal együtt. A szolgálat a ***. számú eligazító és beszámoltató lap – melyet a Testület a későbbiekben ismertet – alapján O. város illetékességi területén 2013. március 8-án 19 órától másnap 7 óráig tartott.

A panaszos igazoltatására 2013. március 8-án 23 óra 10 perckor került sor O. városban, az O. utcán, mivel mozgó ellenőrzés közben észlelték, hogy egy piros Opel Astra láthatóan nagy sebességgel próbál befordulni a K. utca irányából. A manőver végrehajtása közben átsodródott a másik forgalmi sávba, de mivel az utcán nem volt forgalom, a manőverrel nem veszélyeztetett másokat. Miután a rendőrök észlelték a cselekményt, a szolgálati gépkocsi megkülönböztető fényjelzésével megállították az autót. A panaszos lassított, majd az útról lehúzóva megállt.

Az intézkedés megkezdésekor a rendőrök a napszaknak megfelelő köszönés után közölték a panaszossal, hogy a mélységi migrációs fokozott ellenőrzés miatt vonták intézkedés alá. (A fokozott ellenőrzés elrendeléséről szóló határozatot szintén a későbbiekben ismerteti a Testület.) Az intézkedés alatt a biztosítást végrehajtó B. H. A. r. törzsszázlós észrevette, hogy a gépjárműben a vezető ülés mögötti lábrészen egy baseball ütő van, ezért megkérte a panaszost, hogy nyissa ki az autó hátsó ajtaját, melyet a panaszos meg is tett. B. H. A. r. törzsszázlós kiemelte az ütőt, és közölte a panaszossal egyrészt azt, hogy nem tarthatja magánál az eszközt, mert az a hatályos jogszabályok szerint közbiztonságra veszélyes eszköznek minősül, majd közölte azt is, hogy a tárgy birtoklása szabálysértést valósít meg, ezért a gépjárművet át fogják vizsgálni. Megkérték a panaszost, hogy nyissa ki a csomagtartót, aminek a panaszos szintén eleget tett. Az intézkedés során a panaszos valóban közölte, hogy mosdó használatára lenne szüksége. A rendőrök a panaszos kérésének több okból sem tudtak eleget tenni, egyrészt azért, mert az adott időpontban tudomásuk szerint nem volt nyitva sem a közeli vasútállomás, sem az autóbusz pályaudvar, ahol erre lehetőség lett volna, másrészt az intézkedés közterületen történt, ott sem volt lehetőség arra, hogy a panaszos könnyítsen magán (felhívták a figyelmét, hogy ha mégis megtenné, azzal szintén szabálysértést követne el, amely esetben intézkedniük kell).

Az intézkedés megközelítőleg 23 óra 10 perc körüli időben kezdődött és mintegy 20 percig tartott. Az intézkedés közben a rendőrök végre hajtották a panaszos személyi okmányainak, valamint a gépjármű okmányainak adattári ellenőrzését az ügyeleten keresztül, megállapították a panaszos személyazonosságát, majd átvizsgálták a panaszos által használt gépjárművet. Az átvizsgálás oka a fokozott ellenőrzés elrendelése, valamint az a tény volt, hogy az intézkedés alá vont személy szabálysértést követett el, a baseball ütő birtoklásával. Az intézkedés során tájékoztatták a panaszost, hogy az általa elkövetett cselekmény szabálysértést valósít meg, ezért vele szemben helyszíni bírság kiszabására van lehetőség. B. T. r. törzsszázlós a helyszíni bírság összegét 10.000 Ft értékben határozta meg, melyet a

panaszos visszautasított, ezért közölték vele, hogy szabálysértési feljelentéssel fognak élni ellene. Ezt követően a panaszos adatait rögzítették a szabálysértési feljelentés elkészítéséhez, szükséges okmányokat kitöltötték és aláírták (átvételi elismervény), majd tájékoztatták a panaszost, hogy az intézkedéssel szemben panasszal élhet.

Az intézkedés során mind az intézkedő rendőrök, mint a panaszos normális hangnemben kommunikáltak egymással, hangos szóváltás nem történt, a panaszos valamennyi kérdésére választ adtak a rendőrök (ami egyúttal az intézkedés idejét jelentősen megnövelte).

Az intézkedés végeztével az átvételi elismervény aláírása során az intézkedő B. T. r. törzssászlós tájékoztatta nevezett személyt a panasztételi lehetőségéről, ahogyan a J. r. főhadnagy is felhívta a figyelmét a panaszosnak, hogy amennyiben panasszal kíván élni az intézkedéssel szemben, ezt megteheti bármelyik rendőri szervnél, vagy a Független Rendészeti Panasztestületnél is.

3) Az intézkedést biztosító B. H. A. r. törzssászlós 2013. május 7-én kelt jelentése a korábbiakhoz képest az alábbi többletinformációt tartalmazza.

A szolgálat megkezdésekor az eligazítás során az eligazító parancsnok felhívta az intézkedő rendőrök figyelmét a mélységi migrációs fokozott ellenőrzésre, mely március 31-én 24 órától volt elrendelve, valamint az illegális migráció és az ahhoz kapcsolódó jogellenes cselekmények elleni hatékony fellépésre.

A rendőrök megkérdték a panaszost, hogy adja át a személyi iratait és a vezetői engedélyét, valamint a gépjármű okmányait. A panaszos a kért okmányokat a gépjármű kötelező felelősség biztosítása nélkül átadta, de közölte, hogy be van fizetve, és az autóban van a befizetett bizonylati csekk, de azt meg kell keresnie. Ekkor B. H. A. r. törzssászlós szolgálati lámpával a gépjármű utasterébe bevilágított, hogy segítse a keresést, ekkor észlelte, hogy a vezető ülés mögötti lábrészen a gumiszőnyegen egy baseball ütő van elhelyezve. A törzssászlós közölte a panaszossal, hogy a tárgy birtoklása szabálysértést valósít meg, ezért a gépjárművet át fogja vizsgálni.

Az intézkedés alatt a panaszos valóban közölte, hogy pisilnie kell, ezért a rendőrök tájékoztatták, hogy mivel intézkedés alá van vonva, a helyszínről nem mehet el.

A felajánlott helyszíni bírságot a panaszos nem fogadta el, közölte, hogy azt túl soknak tartja, ezért tájékoztatták, hogy szabálysértési feljelentéssel élnek vele szemben. A panaszos azt is kijelentette, hogy nem járul hozzá, hogy a gépkocsijában megtalált baseball ütőt átvételi elismervény ellenében elvegyék tőle.

A jelentés egyebekben megegyezik J. r. főhadnagy jelentésében foglaltakkal.

4) B. T. r. törzssászlós 2013. május 7-én kelt jelentése a következő új információkat rögzíti.

A körülbelül 60 cm-es baseball ütő (az ütő hosszát a helyszínen nem tudták megmérni) birtoklása kapcsán a B. T. r. törzssászlós megkérdezte a panaszost, hogy tagja-e valamilyen sportegyesületnek, ahol ilyen eszközt használnak, amire a panaszos nemmel felelt. (Ez az információ a szabálysértési feljelentésben is rögzítésre került.)

5) A panaszossal szemben 2013. március 9-én tetek szabálysértési feljelentést a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 198. § (1) bekezdése alapján. A szabálysértési feljelentés szerint a szabálysértés időpontja 2013. március 8. 23 óra 10 perc volt, amikor O. városban, az O. utca *szám előtt B. T. r. törzsszázlós intézkedés alá vonta a piros színű Opel Astra típusú személygépkocsit vezető panaszost. Az ellenőrzés során a panaszos és a gépjármű okmányait leellenőrizték a központi nyilvántartásban, a panaszos a körözési rendszerben nem szerepelt. A gépjármű utasterének átvizsgálása során a vezetőülés mögött lévő gumiszőnyegen találtak a rendőrök egy kb. 60 cm hosszú baseball ütőt. Kérdésre válaszolva a panaszos kijelentette, hogy nem tagja olyan sportegyesületnek, ahol ezt az eszközt használná, valamint egyértelmű választ nem tudott adni, hogy miért tartja a gépjárművében. Az intézkedő B. T. r. törzsszázlós tájékoztatta a panaszost, hogy a baseball ütő közbiztonságra veszélyes eszköznek minősül, ezzel szabálysértést követett el, ezért azt lefoglalja, átvételi elismervény ellenében elveszi tőle. A szabálysértés miatt a felajánlott 10.000 Ft-os helyszíni bírságot a panaszos nem fogadta el, ezért közölték vele, hogy szabálysértési feljelentéssel élnek vele szemben. A törzsszázlós tájékoztatta a panaszost, hogy az intézkedéssel szemben a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92.§ (1) bekezdés szerint panasszal élhet, melyet ő tudomásul vett. (Az intézkedésnél jelen volt J. Z. r. főhadnagy és B.H.Á. r. törzsszázlós is.)

6) A rendőrség megküldte B. T. r. és B. H. A. r. törzsszázlós aláírásával ellátott a gépkocsizó járőrök részére kiadott eligazító és beszámoltató adatlapot, valamint ellenőrzési naplót.

Az adatlap szerint a járőrök mozgás körzete O. Rendőrkapitányság illetékességi területe, a járőrök a * számú útirányterv szerint tevékenykednek.

Az irat az „Operatív helyzet” cím alatt az illegális migrációval kapcsolatos részletes leírást tartalmaz (statisztika, jellemző elkövetési módszerek, jogszabályok és utasítások), amelyek ismertetésétől a Testület eltekint.

Általános napi feladatok közt (többek között) szerepel, hogy a járőr az illetékességi területen, a körzetén belül intézkedjen az észlelt jogsértésekkel kapcsolatban az Rtv. 13. és 14. §-a alapján, és dokumentálják a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegéseket. Az intézkedés során az ellenőrzés terjedjen ki az ittasságra, a cégzárral ellátott tehergépjárművek rakterére (kiemelten a megbúvársra alkalmas helyeket).

Az ellenőrzési napló megállapításai szerint B. T. r. és B. H. A. r. törzsszázlós az objektumbiztonsági szolgálat ki- és beléptetést szabályszerűen hajtották végre. Az ügyeletes a járőrök helyzetével tisztában volt, a lekérdezéseket B. T. r. törzsszázlós a Robotzsaru Neo rendszeren keresztül végezte, azok ügyszóhoz kötöttsége megfelelő volt. B. T. r. és B. H. A. r. törzsszázlós ellenőrző kérdésekre adott válaszaik megfelelőek voltak. Az ellenőrzés során korrupcióra utaló jelet nem tapasztaltak, hiányosságot nem állapítottak meg. (Az ellenőrzés kategorikus megállapításai: „nincs mulasztás, hiányosság, az ellenőrzött a megállapításokkal egyetért”.) Az ellenőrzést J. r. főhadnagyajtotta végre.

7) Az országos rendőrfőkapitány az Rtv. 30. §-a, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 26. § (2) bekezdés a) pontja alapján 2013. január 16-án fokozott ellenőrzést rendelt el az ország teljes közigazgatási területére 2013. január 16-án 0 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2013. március 31-én 24 óráig.

A határozat indokolása szerint az illegális migrációval összefüggő jogsértések kezelésével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására kiadott 21/2008. (OT 11.) ORFK utasításra, valamint az Európai Unióba irányuló illegális migráció útvonalainak rendszeres, visszatérő ellenőrzéseinek biztosítására és az illegális migráció elleni szűrőháló működtetésére fokozott ellenőrzés elrendelése vált szükségessé.

8) Megküldésre került a panaszos baseball ütőjének átvételéről készült elismervény, amely szerint a rendőrök a baseball ütőt, mint közbiztonságra különösen veszélyes eszközt 175/2003. (X. 28.) kormányrendeletet alapján további eljárás céljából átvették. A panaszos aláírásával igazolta, hogy az átvételi elismervény egy példányát átvette.

10) A MRK MEKTO kiemelt főreferensének 2013. május 9-én kelt levele az eddigiekhez képest az alábbi új információt tartalmazza.

Az intézkedésről hang-és videofelvétel nem készült.

Az intézkedő rendőröket írásban, majd szóban is beszámoltatták különös tekintettel a Testület által feltett kérdésekre, akik az alábbiakról számoltak be.

Az intézkedő rendőrök mélységi migrációs ellenőrzési feladatokat hajtottak végre az intézkedés helyszínéül szolgáló O. utcában, amely a buszpályaudvart és a vasútállomást köti össze. (Az illegális migrációval összefüggő jogsértések kezelésével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról szóló 21/2008. (OT. 11.) ORFK utasítás II. fejezete alapján az illegális migráció áthaladási csomópontjait képező nagyobb városok vasútállomásai, és buszpályaudvarok ellenőrzése kiemelten fontos.) A panaszos az O. utcára merőleges K. utcából kanyarodott be nagy sebességgel, úgy hogy közben átsodródott a szemközti forgalmi sávba, ezért az illegális migráció elleni szűrőháló működtetésére elrendelt fokozott ellenőrzés keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján igazoltatták. Az intézkedés megkezdésekor a rendőrök a Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a járőr tisztelgett, köszönt, közölte nevét és azonosító számát, valamint az intézkedés okát a panaszossal. A rendőrök az ellenőrzés megkezdésekor közölték a panaszossal, hogy az illegális migráció elleni szűrőháló működtetésére elrendelt fokozott ellenőrzés miatt lett intézkedés alá vonva.

A közbiztonságra különösen veszélyes eszköz a személygépjármű első ülése mögött volt, jól látható helyen. A panaszos személygépjárművének átvizsgálására szabálysértés gyanúja miatt, az Rtv. 26. (6) bekezdése alapján került sor. Ezt közölték a panaszossal.

A panaszos megállítására a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II: 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 6. § (2) bekezdés b) pontja alapján, megkülönböztető fényjelzés használatával került sor.

A panaszos kérdéseire adott válaszok az intézkedés idejét jelentősen megnövelték.

A panaszos kérte a rendőröket, hogy az elmondása alapján a család tulajdonában lévő bekerített ingatlanra bemásona, ott végeznél el a dolgát. Azonban azt a tényt, hogy családi

tulajdonú a telek, a panaszos állításán kívül semmi nem támasztotta alá, így a járőrök nem engedélyezték a kérésének teljesítését.

11) Megküldésre került a szabálysértési eljárással kapcsolatos iratanyag (szabálysértési idézés és a szabálysértési eljárás során a meghallgatásokról készült jegyzőkönyvek).

a) Az eredetileg május 8-án tartott tárgyalás a panaszossal történő telefonos egyeztetést követően május 6-án 9 órai kezdettel került megtartásra, az ott készült jegyzőkönyv az alábbiakat tartalmazza az esettel kapcsolatban.

A panaszos a szóban forgó szabálysértés elkövetését nem ismeri el. A meghallgatása során a panaszos elmondja, hogy a baseball ütőt Gy. városból szállította haza. Számára ez egy sporteszköz, amivel Gy. városhoz közeli településen, egy sportpályán a focizás mellett sportoltak volna. Ezzel a játék méretű baseball ütővel egy szivacsos kivitelű strandlabdát ütögettek volna, de végül is erre nem került sor, ezért hozta haza. A baseball ütő a személygépkocsi jobb hátsó ülésén a hátitáskája és a dzsekije között volt elhelyezve, majd a fékezéskor leesett az ülés elé, a többi holmijával együtt. Határozottan kijelenti, hogy a baseball ütő sport céljából volt nála, nem önvédelmi célból. Munkatársaival folyamatosan keresi a sportolási lehetőségeket, mivel a munkahelyükről kiküldetésben az ország több pontján dolgoznak. A baseball ütő a rendőri ellenőrzéskor azért nem a jármű csomagtartójában volt, mert az összes holmiját a gépkocsi hátsó ülésén szokta szállítani, mivel a jármű csomagtartója annyira nem tiszta.

b) Az eljárás alá vont személy meghallgatásról folytatólagosan felvett, 13 óra 30 perckor készült jegyzőkönyv a következőket is tartalmazza.

A panaszos kérdésre válaszolva elmondja, hogy a baseball ütőt az első unokatestvéréék vásárolták, akit nem kíván megnevezni, mert nem szeretné ebbe az ügybe belevonni. Ugyanezen okból nem kívánja megnevezni munkatársait sem, akikkel játszott volna. A baseball ütőt egy búcsúban vásárolták, párban volt kapható, adtak hozzá egy szivacs labdát is. A másik ütő jelenleg is nála van, az otthonában. 2012 októberében kérte kölcsön mindkét ütőt a labdával, hogy sportolás keretében használja. Mindkét ütőre szüksége van, hogy vissza tudja adni tulajdonosának. Az intézkedő rendőröknek is elmondta, hogy az ütő az unokaöccse tulajdona. Ekkor kérték tőle a rendőrök a baseball-klub tagsági igazolványt, de ő megmondta, hogy nem tag. A baseball ütőt azért mondja a sajátjának, mert az unokatestvére azt mondta, hogy nem kell visszaadni, ezért ő a felelős érte, azonban mindenképpen visszaakarja adni, nem akarja, hogy családi konfliktus legyen emiatt a nagynénjével.

Azért csak az egyik baseball ütőt vitte el Gy. városba, mert ehhez a játékhoz egy ember kell, aki a labdát dobja, és egy, aki az ütővel a labdát visszaüti. Emiatt egy ütő elegendő a játékhoz. Fontosnak tartja megjegyezni, hogy amennyiben jogosnak tartotta volna a rendőrök intézkedését, akkor elfogadta volna a helyszíni bírságot, mert neki sokkal többbe kerül az eljárás miatt a kiküldetésből kocsival hazajönnie, mint a bírság összege. Az eljárás során csak az igazát szeretné bizonyítani.

12) Úgyszintén megküldésre került az O. Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság közbiztonságra különösen veszélyes eszköz lefoglalását elrendelő határozata, a panaszos ezzel kapcsolatos panaszja, valamint az O. Járási Ügyészség panaszt elutasító határozata, azonban ezen iratok részletes ismertetésétől a Testület eltekint, mivel azok nem bírnak relevanciával.

III.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatcsomag-jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos sérelmezte, hogy baseball ütőjét lefoglalták, álláspontja szerint e szabadon vásárolható és birtokolható sporteszköz elkobzása sérti a magántulajdon tiszteletben tartásával kapcsolatos jogait, az elkobzás körülményei pedig kimeríti a hivatali visszaélés tényállását. A panaszos megítélése szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályban foglalt lehetőségeiken túlmutatva, sajátosan értelmezték a birtokban tartható, közbiztonságra különösen veszélyes eszközök fogalmát, a körülmények vizsgálata nélkül.

A 175/2003. (X. 28.) kormányrendeletet melléklete sorolja fel, hogy mit tekinthetünk közbiztonságra különösen veszélyes eszköznek, így többek között a b) pont szerint a jellegzetesen ütés céljára használható és az ütés erejét, hatását növelő eszközt (különösen: ólmosbot, boxer). A kormányrendelet 3. § (1) bekezdés akképp rendelkezik, hogy a jogszabály eltérő rendelkezése hiányában tilos a közbiztonságra különösen veszélyes eszközt közterületen, nyilvános helyen – ideértve az ott lévő járművek belső tereit is –, valamint közforgalmú közlekedési eszközön birtokolni. Szükséges még utalni a Szabs. tv. 198. § (1) bekezdésére, amely szerint szabálysértést követ el az, aki a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök birtoklására, szállítására, forgalmazására vonatkozó szabályokat megszegi.

Az intézkedéskor hatályos Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 225. §-a a következőképpen rendelkezik. Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A fent idézett hatásköri rendelkezések alapján a Testületnek nem áll módjában vizsgálni a rendőrség azon tevékenységét, amelyet nem az Rtv., hanem más jogszabály, így például a Szabs. tv. alapján végez. Márpedig a panaszos baseball ütőjével megfogalmazott kifogásával

összefüggésben megállapítható, hogy az alapjául szolgáló rendőri magatartást, vagyis a szabálysértési eljárás lefolytatását a Szabs. tv. szabályozza. A Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá nem bírálhatja felül a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárást, továbbá nem jogosult annak megállapítására sem, hogy az intézkedő rendőrök követtek-e el a panaszos sérelmére bűncselekményt.

A Testület a panasz fenti részei tekintetében hatáskörének hiányát állapította meg.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a vizsgálat tárgyává tette az igazoltatást, gépjármű átvizsgálást, szolgálati fellépés módját, a panaszjogról való tájékoztatást, valamint a panaszos azon kifogását, miszerint sokszori kérésére ellenére sem engedték, hogy könnyítsen magán.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint érintette XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, a következők szerint.

2) A Testület érdemben először azt vizsgálta, hogy jogszerűen vonták-e intézkedés alá a panaszost.

A rendőrség egyrésztől azt a tájékoztatást adta, hogy a panaszos az O. utcára merőleges K. utcából kanyarodott be nagy sebességgel, úgy hogy közben átsodródott a szemközti forgalmi sávba, ezért ezt észelve a rendőrök intézkedés alá vonták őt, a panaszos járművének átvizsgálására pedig az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése alapján került sor, mivel a panaszos szabálysértést követett el a baseball ütő birtoklásával. Másrésztől a rendőrség az igazoltatást és a gépjármű átvizsgálást az illegális migráció elleni szűrőháló működtetésére elrendelt fokozott ellenőrzéssel indokolta.

a) Látható tehát, hogy a rendőrség az intézkedés jogalapjaként (egyrésztől) az Rtv. 30. §-át, azaz a fokozott ellenőrzést jelölte meg.

Az Rtv. 30. § (1) bekezdése pedig a következőképpen rendelkezik: A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

A Szolgálati Szabályzat 26. § (1) bekezdése szerint a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

A jogszabályi háttér – ahogyan arra a Testület korábbi állásfoglalásaiban már számos alkalommal utalt – meglehetősen tág teret biztosít a fokozott ellenőrzések alkalmával

foganatosítható rendőri intézkedéseknek, ezen belül is elsősorban az igazoltatásnak. Ennek keretében az állomány tagjainak nem kell olyan mértékig mérlegelniük az igazoltatás konkrét okainak meglétét, mint egy olyan igazoltatás során, amelyet saját kezdeményezésre, az Rtv. 29. §-a alapján foganatosítanak, mert a fokozott ellenőrzés egyfajta „mögöttes felhatalmazást” jelent.

Ez a felhatalmazás ugyanakkor nem korlátlan, hiszen a fokozott ellenőrzés is célhoz kötött rendőri intézkedés, amely cél érvényre juttatása a fokozott ellenőrzés jegyében végrehajtott intézkedéseknek is keretet szab. Vizsgálható tehát, hogy a fokozott ellenőrzés keretében foganatosított konkrét igazoltatás nem volt-e egyértelműen indokolatlan a fokozott ellenőrzés céljainak fényében.

A Testület arra a következtetésre jutott, hogy nem volt olyan cél, amelynek érvényesítése érdekében a panaszos igazoltatására és gépjárművének átvizsgálására a fokozott ellenőrzés keretében jogszerűen kerülhetett volna sor, mivel az nem szolgálhatott az illegális migráció elleni küzdelem leküzdésére. A rendőrök ugyanis nem jelöltek meg olyan körülményt, ami arra utalt volna, hogy a panaszosnak bármilyen kapcsolata lenne az illegális migrációval, vagy az bármilyen közvetlen módon érintené a panaszost.

A Testület álláspontja szerint tehát a panaszos igazoltatása és gépjárművének átvizsgálása a fokozott ellenőrzés alapján jogszerűtlen volt, mivel az események idején érvényes fokozott ellenőrzés célja a konkrét intézkedéssel nem volt összeegyeztethető.

b) A rendőrség azonban azzal is indokolta a panaszos intézkedés alá vonását, hogy a panaszos nagy sebességgel kanyarodott be, úgy hogy közben átsodródott a szemközti forgalmi sávba.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § -a tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

A KRESZ 25. § (2) szerint járművel az úttesten – az előzés és kikerülés esetét kivéve – annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Lassú járművel, állati erővel vont járművel, kézikocsival, hajtott (vezetett) állattal, valamint lassan haladó járművel – ha az út- és forgalmi viszonyok lehetővé teszik – szorosan az úttest jobb széléhez húzódva kell haladni. Párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten a jobbra tartásra a külön szabályok (36. §) az irányadók. A jogszabály 31. § (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az útkereszteződésben másik útra bekanyarodni szándékozó vezető a járművel a) az útburkolati jelek által meghatározott forgalmi sávba, b) útburkolati jelek hiányában – jobbra bekanyarodás esetében az úttest jobb szélére, – balra

bekanyarodás esetében az úttest felezővonala mellé, illetőleg osztottpályás és egyirányú forgalmú úton az úttest bal szélére köteles – az útkereszteződés előtt kellő távolságban – besorolni. A bekanyarodási szándékot irányjelzéssel [29. § (2) bek.] jelezni kell.

A KRESZ állapít meg szabályokat a megengedett legnagyobb sebességre nézve is.

A Testület megítélése szerint a rendőrség által leírt panaszosi magatartás alkalmas volt arra, hogy a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdés alapján a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének szabálysértését megvalósítsa. A hivatkozott rendelkezés értelmében szabálysértést követ el az, aki KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A Testület utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor annak jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik a rendőrség –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

Mivel intézkedéshez minimálisan szükséges gyanú fennáll, ha a rendőrök (akár tévesen is) úgy észlelik, hogy a közúti közlekedés szabályait megszegték, és mivel az észlelésük vonatkozásában a rendőrök nyilatkozatainak megkérdőjelezésére a Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem látott okot, ezért elfogadta, hogy az adott helyzetben szabálysértés gyanúja miatt intézkedtek a rendőrök.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr feladata ellátása során igazolathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megállapítása szerint a szabálysértés gyanújának észlelése miatt a panaszos igazoltatásához az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1. fordulata megfelelő jogalapot biztosított, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.

c) A Testület a következőkben azt értékelte, hogy Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése alapján jogszerűen került-e sor a panaszos járművének átvizsgálására.

A hivatkozott jogszabályhely szerint a „rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi”.

A baseball ütő a 175/2003. (X. 28.) kormányrendeletet alapján közbiztonságra különösen veszélyes eszköznek minősül, és birtoklása a Szabs. tv. 198. § (1) bekezdése alapján szabálysértést valósít meg. **Ezért a Testület álláspontja szerint felmerült a szabálysértés gyanúja, amely az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján a járműátvizsgálást megalapozta, ezért nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga.**

3) A panaszos elmondása szerint az intézkedés céljáról nem tájékoztatták, a gépkocsi átvizsgálásának célját sem közölték, a hátsó ajtókat a megkérdezése nélkül az intézkedő rendőrök nyitották ki.

Az intézkedő rendőrök jelentésükben rögzítették, hogy az intézkedés megkezdésekor a rendőrök a napszaknak megfelelő köszönés után közölték a panaszossal, hogy a mélységi migrációs fokozott ellenőrzés miatt vonták intézkedés alá. B. H. A. r. törzszászlós közölte, hogy a tárgy birtoklása szabálysértést valósít még, ezért a gépjárművet át fogják vizsgálni.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A (2) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület kiemelt jelentőséget tulajdonít az intézkedés alá vontak tájékoztatásának, hiszen csak az állampolgárok megfelelő informálása mellett érvényesülhet megfelelően a jobbiztonság elve.

A Testület a III. 2) pontban megállapította, hogy az intézkedés jogalapját az Rtv. 30. § szerinti fokozott ellenőrzés nem teremtette meg, ennek fényében a rendőrök nem nyújtottak megfelelő tájékoztatást az intézkedés célja tekintetében, ezért a Testület megállapította a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét, amely sérelmet csekély fokúnak ítélte meg. Ugyanakkor Testület a panaszosi és a rendőri állítás között feszülő ellentmondást az átvizsgálás okáról történő tájékoztatás tekintetében feloldani nem tudta, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem állapítható meg.

4) A panaszos elmondása szerint az intézkedő rendőröket kérte, hogy mivel hosszú utat tett meg, sürgősen könnyítenie kell magán (O. városban az adott időszakban semmiféle nyilvános illemhely nem áll rendelkezésre), legalább engedjék meg, hogy a körülbelül 100 méterre lévő, családi tulajdonban lévő telekhez mehesse felügyelet mellett. Az intézkedő rendőrök ezt megtagadták, illetve közölték a panaszossal, hogy az intézkedés végéig nem hagyhatja el a helyszínt, majd egy több mint félórás procedúra vette kezdetét, mely során az okmányok és a gépjármű dokumentumainak átvizsgálásán kívül a kötelező felelősségbiztosítási kötvényt is elkérték, majd mire ezt a panaszos bemutatta, közölték, hogy időközben ezt leellenőrizték. A biztosítási kötvényt kb. 15-20 perccel később kérték, jóval azután, hogy panaszos többször

kérte, engedjék meg, hogy könnyíthessen magán (kérésének teljesítését több alkalommal is megtagadták). A panaszos emiatt feltételezi, hogy a biztosítási kötvény ellenőrzésének célja az intézkedés idejének további elhúzása volt.

A rendőrségi iratok a panaszos előadását alátámasztva arról számolnak be, hogy a panaszos közölte, hogy mosdó használatára lenne szüksége, azonban a rendőrök tájékoztatták, hogy mivel intézkedés alá van vonva, a helyszínről nem mehet el. A rendőrök a panaszos kérésének több okból sem tudtak eleget tenni, egyrészt azért, mert az adott időpontban tudomásuk szerint nem volt nyitva sem a közeli vasútállomás, sem az autóbusz pályaudvar, ahol erre lehetőség lett volna, másrészt az intézkedés közterületen történt, ott sem volt lehetőség arra, hogy a panaszos könnyítsen magán (felhívták a figyelmét, hogy ha mégis megtenné, azzal szintén szabálysértést követne el, amely esetben intézkedniük kell). A panaszos kérte a rendőröket, hogy az elmondása alapján a család tulajdonában lévő bekerített ingatlanra bemászna, ott végezné el a dolgát. Azonban azt a tényt, hogy családi tulajdonú a telek, a panaszos állításán kívül semmi nem támasztotta alá, így a járőrök nem engedélyezték a kérésének teljesítését.

Az intézkedő rendőrök előadása szerint az intézkedés 20 percig tartott, amely során végre hajtották a panaszos személyi okmányainak, valamint a gépjármű okmányainak adattári ellenőrzését az ügyeleten keresztül, megállapították a panaszos személyazonosságát, majd átvizsgálták a panaszos által használt gépjárművet. Ezt követően a panaszos adatait rögzítették a szabálysértési feljelentés elkészítéséhez, szükséges okmányokat kitöltötték, majd tájékoztatták a panaszost a panasztétel lehetőségéről. Az intézkedő rendőrök elmondása szerint a panaszos kérdéseire adott válaszok az intézkedés idejét jelentősen megnövelték. B. H. A. r. törzsszázlós pedig a panaszossal ellentétben úgy nyilatkozott, hogy a felelősség biztosítás bizonylati csekkét az intézkedés elején kérte el.

Az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat nem rendelkezik arról, hogy mi a teendő abban az esetben, ha a panaszos a rendőri intézkedés alatt jelzi azon igényét, hogy a mellékhelyiséget használja. Ugyanakkor az Rtv. 2. §-a általános jelleggel fogalmazza meg, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület ezzel kapcsolatban hivatkozik az országos rendőrfőkapitány-helyettes 2006. május 26-i keltezésű, 26-326/3/2006. ált. számú körlevelére, amely egy mintát tartalmaz az előállító helyiségek rendjéről, illetve az előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről szóló tájékoztató tartalmára nézve. Eszerint a minta szerint az előállítottnak többek között jogában áll, illetve kérheti az őrségtől mellékhelyiségbe való kiengedését. A körlevél ugyan nem minősül normának, ugyanakkor az egyes rendőrkapitányságok jellemzően ezt a mintát alkalmazzák. Ezek alapján megállapítható, hogy egyéb hosszabb ideig elhúzódó intézkedés során is biztosítani kell panaszos részére a mellékhelyiség használat jogát.

Szükséges utalni az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, amely a rendőr intézkedési kötelezettségéről rendelkezik. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Hivatkozni kell a Szabs. tv. 196. § (1) bekezdésére is, amelynek a) pontja értelmében köztisztasági szabályszegést követ el az, aki a közterületen, a közforgalom céljait szolgáló épületben, vagy közforgalmú közlekedési eszközön szemetet, ezeket beszennyezi.

Fontos hangsúlyozni, hogy a helyszínen a panaszos szükségleteinek elintézését technikailag nem lehetett lebonyolítani, továbbá amennyiben a panaszos az intézkedés helyszínen könnyített volna magán, azzal a köztisztasági szabályszegés szabálysértését valósított volna meg, amely az Rtv. 13. §-ából következően rendőrök intézkedési kötelezettségét eredményezte volna vele szemben. Ugyanakkor le kell szögezni, hogy a rendőrök a panaszos alapjogát sértethették azzal, hogy indokolatlan „időhúzással” gátolták abban, hogy szükségleteit elvégezze. **A Testület azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok birtokában nem tudott abban a kérdésben állást foglalni, hogy az intézkedés csak a szükséges ideig tartott-e, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható e vonatkozásban.**

5) A Testület azt is vizsgálta, hogy sor került-e az intézkedés során a panaszjogra vonatkozó, jogszabályi előírásoknak megfelelő kioktatásra.

A panaszos elmondása szerint a panasz előterjesztésével kapcsolatban arról tájékoztatták, hogy panaszt kizárólag a helyi rendőrkapitányság épületében, hétköznapi munkaidőben tehet, a Testülethez fordulás lehetőségét meg sem említették. Hazaérkezése után még aznap éjszaka jelezte panaszos a szüleinek az esetet, akik azonnal utánanéztek a panaszbenyújtás lehetőségének, s találtak rá az internetes fórumra, ahol a bejelentést meg is tette.

A rendőrségi iratok ezzel szemben egyöntetűen arról számolnak be, hogy a panaszost több alkalommal tájékoztatták a panasz előterjesztésének lehetőségéről, J. r. főhadnagy pedig arra is felhívta a figyelmét, hogy amennyiben panasszal kíván élni az intézkedéssel szemben, ezt megteheti bármelyik rendőri szervnél, vagy a Független Rendészeti Panasztestületnél is.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés II. mondata szerint az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. fent idézett rendelkezése szerint a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről, azaz arról, hogy választása szerint egyrészt az intézkedést foganatosító szervhez, másrészt a Testülethez fordulhat panaszával. A tájékoztatásnak továbbá ki kell terjednie a panasz a Testülethez való előterjesztésére nyitva álló határidőre is.

Mivel a rendőrségi iratokból nem olvasható ki, hogy megtörtént-e a panasz előterjesztésére nyitva álló határidővel kapcsolatos kioktatás, ezért a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét állapította meg, amely sérelmet a Testület csekély fokúnak ítélte meg.

IV.

A fentiekben a Testület megállapította, hogy az igazoltatás és gépjármű átvizsgálás nem eredményezett alapjogi sérelmet a panaszos oldalán. Ugyanakkor a Testület nem fogadta el a fokozott ellenőrzésre való hivatkozást az intézkedés céljára vonatkozó tájékoztatásként, ezért

csekély mértékű mértékű alapjogsérelmet állapított meg, azonban úgy ítélte meg, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelme nem megállapítható a járműátvizsgálás okáról történő közlést illetően. A panaszos azon kifogása vonatkozásában, hogy többszöri kérése ellenére sem engedték, hogy könnyítsen magán, a Testület arra a megállapítására jutott, hogy az emberi méltósághoz való jog sérelme nem megállapítható, azonban a panaszjogról való tájékoztatás miatt indokoltnak találta a panaszos csekély mértékű jogsérelmét megállapítani.

Fentiekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. november 13.

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET